

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 9 февруари 2017 г.
(OR. en)

6170/17

CONOM 16
CONUN 54
SOC 81
FREMP 11

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
№ предх. док.:	15717/16 CONOM 168 CONUN 234 SOC 815 FREMP 210
Относно:	Преразгледана рамка на равнище ЕС в съответствие с изискванията на член 33, параграф 2 от Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания

Приложено се изпраща на делегациите преразгледаната рамка на равнище ЕС в съответствие с изискванията на член 33, параграф 2 от Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, приета от Съвета на неговото 3513-о заседание от 16 януари 2017 г.

**ПРЕРАЗГЛЕДАНА РАМКА НА РАВНИЩЕ ЕС В СЪОТВЕТСТВИЕ С
ИЗИСКВАНИЯТА НА ЧЛЕН 33, ПАРАГРАФ 2 ОТ КОНВЕНЦИЯТА НА ООН ЗА
ПРАВАТА НА ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ**

Вследствие на препоръките, включени в заключителните бележки на Комитета на ООН за правата на хората с увреждания във връзка с първоначалния доклад на ЕС относно изпълнението на Конвенцията

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания¹ (наричана по-долу „Конвенцията“² влезе в сила за ЕС на 22 януари 2011 г.) Съгласно член 33, параграф 2 от Конвенцията от държавите — страни по нея, се изисква „да поддържат, засилят, определят или установят“ рамка, в т.ч. поне един независим механизъм. Ролята на рамката е да популяризира, защитава и наблюдава изпълнението на Конвенцията. Рамката трябва да бъде въведена в съответствие с *правната и административната система* на всяка държава — страна по Конвенцията. В член 33, параграф 2 от Конвенцията се предвижда възможност съответните дейности да се извършват в рамка, която може да се състои от няколко органа. В член 33, параграф 3 от Конвенцията е предвидено задължение за ангажирането и пълноценното участие на гражданското общество (особено на лицата с увреждания и на техните организации) в наблюдението.

Съгласно точка 13 от Кодекса на поведение между Съвета, държавите членки и Комисията, определящ вътрешните договорености за прилагане от страна на Европейския съюз и за представителството му в Конвенцията *„Комисията своевременно дава предложение за подходяща рамка за един или няколко независими механизма в съответствие с член 33, параграф 2 от Конвенцията, както и за участието на гражданското общество в съответствие с член 33, параграф 3 от Конвенцията, като се вземат предвид всички институции, органи, служби или агенции на Съюза, които имат отношение към въпроса.“*³

¹ 2010/C 340/08, ОВ С 340, 15.12.2010 г., стр. 11.

² Всички посочени правни разпоредби се отнасят за Конвенцията, освен ако не е предвидено друго.

³ За улеснение по-долу ще се използва терминът „институция“, освен когато препратката е към конкретни разпоредби от Договорите.

Оттеглянето на Европейската комисия от рамката на равнище ЕС не засяга функциите на Европейската комисия в качеството ѝ на координационно звено на ЕС за Конвенцията, включително популяризирането и защитата или функциите, предвидени в ДФЕС, които са свързани с наблюдението на прилагането на правото на ЕС от държавите членки.

2. ОБХВАТ

Съгласно член 44, параграф 2 от Конвенцията, задълженията на ЕС като организация за регионална интеграция са равностойни на тези на държава — страна по Конвенцията, в рамките на компетентността на ЕС. Тази компетентност е описана в приложение II към Решение 2010/48 на Съвета⁴.

Мандатът за рамката на ЕС обхваща области от компетентността на ЕС и допълва националните рамки и независимите механизми, на които се пада главната отговорност за популяризирането, защитата и наблюдението на изпълнението на Конвенцията в държавите членки.

Рамката на ЕС обхваща два различни мандата:

- **първо**, задачите трябва да се изпълняват в онези области, в които държавите членки са прехвърлили компетентността си на ЕС (главно законодателството и политиката на ЕС⁵). Това е основната област на действие в рамката;
- **второ**, задачите трябва да се изпълняват при съблюдаване на „вътрешното“ изпълнение на Конвенцията от страна на институциите на ЕС, т.е. по отношение на публичната администрация на Съюза, напр. спрямо собствените служители, както и при взаимодействието с гражданите и с обществеността.

⁴ Решение 2010/48/ЕО на Съвета относно сключването от Европейската общност на Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания, ОВ L 23, 27.1.2010 г., стр. 35.

⁵ Както е илюстрирано в декларацията относно компетентността на ЕС, приложена към Решение 2010/48 на Съвета.

3. ЧЛЕНОВЕ НА РАМКАТА

Понастоящем редица институции и органи на ЕС изпълняват задачите да популяризират, защитават и наблюдават спазването на определените в Конвенцията права.

Определено е, че рамката на ЕС се състои от следните образувания:

- Комисията по петиции на Европейския парламент,
- Европейския омбудсман,
- Агенцията на ЕС за основните права (FRA),
- Европейския форум на хората с увреждания (EDF).

4. ЗАДАЧИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

4.1. Популяризиране

Европейският омбудсман може да получава жалби, както и може да извършва служебни разследвания и да изготвя доклади (член 228 от ДФЕС) относно случаите на лошо администриране при изпълнението на дейностите на институции, органи, служби и агенции на ЕС, вкл. Европейската комисия и Агенцията на ЕС за основните права. Тези задължения включват дейности за популяризиране по силата на Конвенцията, като публикуването на годишен доклад за дейността със специален раздел, посветен на хората с увреждания, и разпространението на информация посредством Европейската мрежа на омбудсманите.

Агенцията на ЕС за основните права може да повишава осведомеността относно Конвенцията в съответствие с Регламент 168/2007⁶ и с многогодишната рамка⁷. По-специално тя може да работи по въпросите на хората с увреждания като част от тематичната област за борба с дискриминацията, но също и посредством останалите тематични области, следвайки хоризонтален подход⁸.

Европейският форум на хората с увреждания (EDF) популяризира отделно Конвенцията посредством кампании за повишаване на осведомеността и медийни дейности, доклади, организиране на изслушвания и събития, обучения, дейности в мрежа и разпространение на информация по темата сред своите европейски и национални организации членки, с цел укрепване на техните технически познания и капацитет за застъпничество, както и ангажиране на заинтересованите страни. Други стратегически дейности за популяризиране са проверката на съответствието на законодателството и политиките на ЕС и предоставянето на технически становища на публичните органи по въпросите на прилагането на Конвенцията.

4.2. Защита

4.2.1. Спазване на Конвенцията от страна на държавите членки при изпълнение на правото на ЕС

Защитата на отделните лица срещу нарушения на Конвенцията от страна на държавите членки при изпълнение на правото на ЕС е **главно въпрос от компетентността на националните рамки и съдилища**. Ролята на рамката на ЕС в защитата на правата на отделните лица допълва тази на националните рамки.

⁶ Регламент (ЕО) № 168/2007 на Съвета от 15 февруари 2007 година за създаване на Агенция на Европейския съюз за основните права, вж. по-специално член 3, член 4, параграф 1 и член 4, параграф 2.

⁷ Решение на Съвета (2008/203/ЕО) за изпълнение на Регламент (ЕО) № 168/2007 по отношение на приемането на многогодишна рамка за Агенцията на Европейския съюз за основните права за периода 2007—2012 г., член 4, параграф 1, букви а)—з), Регламент 168/2007.

⁸ Уместни дейности са представянето на годишния доклад на Агенцията по въпросите на основните права, които са попаднали в областите на дейност на Агенцията, публикуването на тематични доклади, организирането на дейности по образование и обучение, ангажирането на заинтересованите страни, а също и комуникацията и организирането на събития. Агенцията може също да повишава осведомеността на широката общественост относно основните човешки права, както и относно възможностите и различните механизми за налагане на тяхното спазване като цяло, без обаче да се занимава с индивидуални оплаквания.

Комисията по петиции на Европейския парламент също допринася за защитата срещу нарушения на Конвенцията от страна на държавите членки при изпълнението на правото на ЕС, тъй като тя може да изслушва петиции от всеки гражданин на ЕС по въпроси, които се отнасят до областите на компетентност на Съюза и които го засягат пряко (член 227 от ДФЕС). Парламентарната комисия е независима от държавите членки и от Европейската комисия в изпълнението на тази си задача.

4.2.2. Спазване на Конвенцията от страна на институциите на ЕС

Наблюдението за евентуални нарушения на Конвенцията под формата на лошо администриране на дейностите на институциите на ЕС е основно задача на **Европейския омбудсман**. Той може да изслушва и разследва жалби, в които се поставят законови проблеми и проблеми на доброто администриране, както и да извършва служебни разследвания и да изготвя доклади (член 228 от ДФЕС). **Европейският омбудсман** може да разследва и докладва възможните случаи на лошо администриране от страна на Европейската комисия в административните етапи на своята дейност по обработването на жалби и наблюдението. Омбудсманът е независим от всички други институции на ЕС, както и от всяко правителство, институция, орган или служба.

Комисията по петиции на Европейския парламент играе широка защитна роля по отношение на спазването на Конвенцията от институциите на ЕС при изготвянето на политики и извършването на законодателни действия, вкл. когато институциите на ЕС изпълняват своите функции по отношение на публичната администрация (напр. в случаи с персонал). Тя изслушва петиции, свързани със законодателството и политиките на ЕС, и може да отправя устни въпроси към Съвета и Европейската комисия за обсъждане в пленарна зала или да публикува доклади и/или резолюции.

EDF получава информация и жалби от хора с увреждания относно техния личен опит и ги представя на вниманието на отговорните администрации, както и на широката общественост. EDF може да пише становища като трета страна за редица национални и европейски съдилища.

4.3. Наблюдение

4.3.1. Наблюдение на изпълнението на Конвенцията от страна на институциите на ЕС посредством правото и политиките на ЕС

EDF извършва независимо редовно **наблюдение на изпълнението на Конвенцията от страна на ЕС посредством неговото право и политики**, в т.ч. като разглежда новите законодателни предложения и получава жалби във връзка с тяхното изпълнение.

Следователно, форумът може да прави оценка на напредъка, застоя или стъпките назад в упражняването на правата в определен период от време.

Европейският омбудсман допълва наблюдението на изпълнението на Конвенцията от страна на институциите, тъй като той може да започва разследвания по собствена инициатива и да изготвя доклади относно случаите на лошо администриране в институциите, органите, службите и агенциите на ЕС⁹.

4.3.2. Предоставяне на данни и разработване на показатели

Агенцията на ЕС за основните права събира и анализира данни в рамките на своя мандат. Предоставянето на такива данни по независим начин ще бъде основната ѝ задача в рамката. Във връзка с това **Агенцията на ЕС за основните права** разработва също показатели и мерки за постижение в подкрепа на процеса на наблюдение.

5. MODUS OPERANDI

Рамката на ЕС е предназначена да работи като прост, ефективен и практичен механизъм, в който отделните участници действат по координиран работен план и по този начин допринасят за изпълнението на задачите за популяризиране, защита и наблюдение на изпълнението на Конвенцията в рамките на съществуващата си компетентност.

През годината участниците в рамката ще изпълняват съответните си задачи в контекста на своите дейности. Контактите между участниците ще се извършват според нуждите.

Поне веднъж годишно ще се провежда среща на рамката за отчитане на напредъка. Възможността за провеждане на допълнителни срещи ще бъде обсъждана надлежно в зависимост от нуждите и при поискване от който и да било от участниците в рамката.

⁹ Европейският омбудсман може да служи и като канал за комуникация с националните и регионалните омбудсмани в държавите членки посредством Европейската мрежа на омбудсманите.

Всички участници имат правото да присъстват на цялата среща, да ползват документите за нея и да изразяват своите виждания по обсъжданите въпроси. Решенията ще се вземат с консенсус. Участниците ще се договарят за методите на работа и приоритетите.

Отправянето на ясни послания към обществеността е от съществено значение, за да е сигурно, че има ясно разбиране за функционирането на рамката, както и за задачите и дейностите на различните компоненти. Членовете на рамката се стараят в редовните си дейности по докладване да обозначават ясно и подходящо работата, свързана с изпълнението на Конвенцията.

Нещо повече, един от членовете на рамката ще поддържа напълно достъпна уебстраница с връзки към сайтовете на другите участници.

Винаги когато се прецени, че е необходимо, може да бъде инициирано преразглеждане на рамката и/или на нейните методи на работа.
